

Greið boð um innfluttar matvørur

Jenis av Rana: Hvat vita vit um góðskuna á innfluttum matvørum og hvat skulu vit eta ístaðin, nú grindin verður skamtad? Skulu vit heldur keypa og eta bíligu útlendsku vørurnar, sum streyma inn yvir okkum, kanska við uppruna í útlenskum yvirskotsgoyslum?

RIGMOR DAM

Vit hoyra alt meir um vána-ligu góðskuna á útlenskum matvørum. Eina lotuna er tað salmonella, so dalking, djóraetikur ella kamfili-baktus.

Hetta hevur fingið lögtingslim Miðflokksins, Jenis av Rana, at seta fram fyri-spurning til Finnoga Arge, landsstýrismann, um hvør- jar kanningar feroyskir myndugleikar hava gjørt av innfluttum matvørum sein- astu árin.

Fyrirspurningurin er í tveimum, og er fyrsti spurn- ingur soljóðandi: Hvørjar kanningar verða gjordar av innfluttum matvørum, so sum seyða-, svína- og neyt- akjött, flogfenaði, eggum, eplum, grønmeti o.o.?

Næsti spurningurin hjá Jenis av Rana er: Hvørji eru úrslitini frá slíkum kanningum farnu t.d. 5 árin viðvíkjandi upprunalandi, framleiðsluomstøðum, aldri á innfluttum matvørum, dat- merkjan av vørum (og vísa

royndir um hendan er álit- andi) og góðsku á innfluttu matvørum, m.a.: Bakteri- um, innihaldi av hald- evnum, litevnum o.o. til- setningsevnum, nøgd av kyksilvuri, nøgd av PCB, nøgd av tungmetallum ann- ars.

Öv stóru innflutningur

Jenis av Rana sigur, at eingin ivi man vera um, at vit innflyta fleiri matvørur, enn neyðugt átti at verið, um vit bert miðvíst roktu tað ogn, sum Skaparin hevur givið okkum. Epli eru eitt av dønum um um hetta, men eisini veruleikin um neyt- kjött, flogfenaði, egg o.a. sig- ur somu søgu.

Hann vísir í nesum sam- bandi á töl frá Hagstovu Føroya, sum vísa innflutn- ingin av ymsum vørum í

1997:

si talva

Alternativ til tvest

- Herfyri var nógv frammi í fjolmiðlunum um kannin- garúrslit, ið av almennum stovnum vórðu nýtt sum riðgevingargrundarlag fyri tí at eta grind. Ratt varð til størsta varsemi, og í summ- um forom varð beinleiðis rátt frá at eta hesa gávuna, okkum verður send, sigur Jenis av Rana.

- Tó at vit øll vita, at eingin hevur grind sum høvuðs- føðslukeldu, man spurning- urin hevur verið framma- laga hjá mongum, hvat rett er at eta, ístaðin fyri frá- ríddu grindina.

Yvirskotsgoyslur?

Hann spyr, hvørji ráð nevndu myndugleikar hava til fólk, nú grindin verður

skamtad? Fara fólk ístaðin at keypa og eta bíligu út- lendsku vørurnar, sum streyma inn yvir okkum, kanska við uppruna í út- lendskum yvirskotsgoysl- um?

- Um so er, er spurning- urin um góðskuna á hesum innflutta sera viðkomandi, serliga sammett við tær góðskukanningar, sum feroyska grindin hevur verið fyri, sigur hann.

Forboði móti gullaksafarsi

Eisini vísir hann á, at um somu tíð, sum kanningarúr- slitini um grindina vórðu al- mannakunngjörð, hoyrdist um tiltøk móti friari solu av gullaksafarsi frá fyrirøku, sum vanliga plagdi at koma til høvuðsstaðin, har bæði grind- og fiskamat er mongum forkunnugur.

Epli	Grønmeti	Egg	Neytakjött	Seyðakjött	Svinakjött	Höna/flogfen.
2830 tons	1400 tons	6,5 mió. stk.	620 tons	510 tons	430 tons	380 tons

Skal stýrisskipanin broytast?

Greiða má koma í málið um landsstýrismenn sum ikki røkja skyldur sínar, sigur Lisbeth L. Petersen í fyrirspurningi sínum til Anfinn Kallsberg lógmann

RIGMOR DAM

Seinastu tíðina hevur kjak verið um hvørs stýrisskip- anarlógin er nóg greiðt orða, tá talan er um ábyrgd landsstýrismanna og heim- ild lógmanns at loysa lands- stýrismenn úr starvi. Í hes- um sambandi hevur Lisbeth L. Petersen úr Sambands- flokkinum sett Anfinn Kallsberg fyrirspurning í tinginum.

Í fyrirspurninginum, sum er byttur í tveir partar, spyr Lisbeth L. Petersen fyrst, hvat lógmaður ætlar at gera, um landsstýrismaður ikki ger eftir samtykt lótingsins ella røkir skyldur sínar sam- bært galdandi lóg. Í næsta spurningi spyr hon lóg- mann, um hann ætlar at skjóta upp broytingar í ló- tingslóg um stýrisskipan Føroya.

Lisbeth L. Petersen grundgevir fyrirspurningin við, at síðan lótingslóg nr. 103 frá 26. juli 1994 um stýrisskipan Føroya varð sett í gildi ávíkavist ólav-

sökudag 1995 og 1996, hava spurningar verið frammi um ymist í somu lóg, ið kundi verið ódrísi, og í summum forom ikki hóskaði til feroyska sam- felagið, t.d. viðkan av ver- andi fyrisiting og vaksandi starvsfólkatali í sambandi við stórra ábyrgd hjá ein- staka landsstýrismanninum.

Greiðari reglur ynskjast

Hon sigur, at lógmaður sjálvur hevur víst á íva í á- vísium máli, har avgerð skuldi takast. Hetta var um landsstýrismaður skuldi verða sitandi ella fara úr starvi. Og hon leggur afturat at øgmaður, ið tilnevnið og loysir landsstýrismenn úr starvi, segði seg ikki hava nóg greiðar reglur at virka eftir, og eftirlýsti hann greiðari orðing hesum við- víkjandi.

Lógin um „ábyrgd lands- stýrismanna“ viðvíkir á- byrgdini fyri embætisforlu. Lógmaður og landsstýris- menn hava sambært hesi

lóg ábyrgd av fyrisitingini av teim málsokjum, sum lógur eru til teirra. Krøv til somu landsstýrismenn eru m.o., at teir hava ikki loyvi til at geva lótinginum skeivar upplýsingar um málsoki teirra. Um hetta sigur Lisbeth L. Petersen,

- Fyri stuttum varð dómi nevnt alment, har landsstýr- ismaður ikki hevði borið røtt tíðindi fram í ávísium máli. Ein annar landsstýr- ismaður hevur í hesum døg- um ongur ætlanir um at medvirka til at útina tey ríkislógartilmæli, sum lóg- tingið hevur samtykt og lóg- maður staðfest. Ríkislógtil- mælini eru fyri langari tíð síðani samtykt á Føroya lótingi.

Um stýrisskipanarlógina fyri Føroya sigur hon at enda í viðmerkingunum til fyrirspurningin, at sambært § 33, stk. 3 hevur lógmaður „eftirlit við, at hvør einstak- ur landsstýrismaður situr fyri sínum málsoki á lóg- ligan og fullgöðan hátt“.

Leita framvegis eftir 18 ár gomlum grøn- lenskum sjómanni

Løgreglan í Havn leitar framvegis eftir tí 18 ára gamla sjómanninum, sum ikki er sæddur síðan leygarnáttina

Maðurin, sum leitað verður eftir, var við skipinum Polar PrincessII, sum lá við vestaru bryggju við Saltsølu í Havn.

Hann fór í land fríggja- kvöldið tann 29. januar 1999 og er seinast sæddur í Club 20. leygarnáttina tann 30. januar 1999 um- leið klokkan 01-02.

Maðurin, sum eitur Laarsearaq Larsen er føddur 18. mai 1980 í Aasiat í grønlandi sær so- leidis út:

Maður, grønlandari, 18 ár, 185 cm høgur, klætrasliga bygdur, stutt »purlut« svart hár, oyra-

ring í høgra oyra og ser- merktan ljósan húðalit.

Hann var ílatin gráan kepp/kaskett, brún a tern- uta skjúrtu, svartar buksur og brúnar skógvar.

»Hvítklæddur« - tað vil siga, var ikki í yvirklæð- um.

- Um tit vita nakað ella hava sæð viðkomandi, ella hava hoyrt eitthvørt um viðkomandi, sum kann hava týðning, vin- arligast setið tykkum í samband við politistøðina í Havn, sigur vakthavandi á politistøðini í Havn, sum hevur nummar 311448. Δ

Insert

Pappírstíðindi!!!

Í hesum tíðum, har nógv verður tosað um tilfeingi og umhvørv, hevur felagið Hippopotamus fingið høvi at fara undir solu av endurnýtslulvørum her í Føroyum.

Vørurnar hjá Hippopotamus eru at finna í londum sum Svøríki, Danmark, Finnlandi, Noregi og USA. Millum vørurnar, ið Hippopotamus er farið undir at selja, er endurnýtt pappír, ið er sera náttúruvínarligt, tí framleiðsluhátturin er tann minst krevjandi yvirhøvdur, bæði tá tað snýr seg um tilfeingið og viðvíkjandi dalking.

Eitt nú sparir endurnýtt pappír sera nógvu orku í framleiðsluni. Hetta er ein sparing, sum í mun til vanliga framleiðslu liggur millum 50-70%.

Endurvinnning av pappíri krevur eisini væl minni vatnnytslu enn vanlig pappírsframleiðsla og harvið útleiðast nógv minni nogdir av dalkandi spillivatni.

Pappírið frá Hippopotamus A/S er ikki klórbleikt og tiskil sleppur umhvørvið undan skaðiliga árinum av teimum vandamiklu klórvennum. Pappírið verður heldur ikki tilsett optisk bleikjevni eins og vanligt er og við at nýta bio-mekanisk reinsivær minka nogdirnar av livrunnum burturkasti einar tiggju til tredru ferðir.

»Stiftelsen for Miljømerking« er av tí fatan, at endurnýtt pappír er best fyri umhvørvið. Hesin stovnur stendur fyri Norðurlenska umhvørvismerk- inum Svananum.

Men tað eru aðrir fyrimunir við endurnýtslutilfar- inum.

Pappírið er ikki so útsett fyri endurskin sum vanligt hvítt pappír og kontrastin millum tekst og pappír er tiskil betri. Bókstavirnir fara ikki upp at leika og dansa, tí eyguni ikki troystast á sama hátt sum tá ið tú lesur okkurt ið er prentað á vanligt pappír.

Tað at endurnýtslupappírið ikki hevur somu trupul- leikar sum vanligt pappír, tá ið tað kemur til ljós gjøgnumskin ger, at tað er gjørligt at nýta báðar síð- urnar av einum arki uttan at bókstavir á aðrari síðuni skina igjøgnum tað.

Tutt, sum leingi hevur verið undangongufelag, tá ið tað snýr seg um tónleikautgávu her heima á klett- unum, hevur latið dýrnar upp fyri Bard Sande og Hippopotamus vørurnum í hugnaliga handlinum á Kongabrunni.

Her fæst nú alskyns skrivstovutilfar, so sum mappur, kopipappír, pennar og annað, ið hóskar til virki, myndugleikar ella til skulabrúks.

Hygg inn á gólvíð og fá eitt prát um tær nógvu spennandi vørurnar.

Frá:

Bard Lois Sande
Niðaragata 44
188 Hoyvík
Tlf. 310346